

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-18134/1

Podgorica, 26.10.2017. godine

**MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA
-n/r ministra, g-dina Aleksandra Andrije Pejovića-**

Poštovani gospodine Pejoviću,

Povodom Vašeg akta, broj: 06/3-730/5 od 19.10.2017.godine, kojim se traži mišljenje na *Finansijske sporazume za Akcione programe prekogranične saradnje Crna Gora-Albanija i Crna Gora-Kosovo u okviru finansijske perspektive 2014-2020 za finansiranje alokacije 2016*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Finansijskih sporazuma i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za implementaciju dostavljenih Finansijskih sporazuma, nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, daje saglasnost na *Finansijske sporazume za Akcione programe prekogranične saradnje Crna Gora-Albanija i Crna Gora-Kosovo u okviru finansijske perspektive 2014-2020 za finansiranje alokacije 2016*.

S poštovanjem,

MINISTAR

Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA
NAZIV PROPISA	FINANSIJSKI SPORAZUM IZMEĐU EVROPSKE KOMISIJE, VLADE CRNE GORE I REPUBLIKE ALBANIJE, ZA PROGRAM PREKOGRANIČNE SARADNJE CRNA GORA-ALBANIJA U OKVIRU IPE II, ZA FINANSIRANJE ALOKACIJE 2016.

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Program prekogranične saradnje između Crne Gore (CG) i Albanije (AL) se sprovodi u sklopu Instrumenta za pretpristupnu podršku (IPA II). IPA II pruža podršku prekograničnoj saradnji sa ciljem promovisanja dobrosusjedskih odnosa, unapređenja integracije u uniju i promovisanje socio-ekonomskog razvoja.

Pravni osnov za sprovođenje programa naveden je u sljedećim propisima:

- Regulativa Evropskog parlamenta i Savjeta (EU) br. 231/2014 od 11. marta 2014. godine o uspostavljanju Instrumenta pretpristupne podrške (IPA II)
- Regulativa Evropskog parlamenta i Savjeta (EU) br. 236/2014 od 11. marta 2014. godine o zajedničkim pravilima i procedurama za sprovođenje instrumenata Unije za finansiranje eksternih akcija
- Uredba o sprovođenju, Komisije EU br. 447/2014 od 2. maja 2014. godine o posebnim pravilima za sprovođenje pravila Ipe II

Ovaj program se sprovodi pod Indirektnim upravljanjem od strane Crne Gore u skladu sa članom 58 stav 1 tačka c Finansijske regulative i odgovarajućim odredbama njenih Pravila primjene.

U cilju daljeg sprovođenja ovog programa, neophodno je da sve tri zainteresovane Strane zakluče Finansijski sporazum za finansiranje alokacije 2016, kojim se utvrđuju uslovi pružanja podrške EU, pravila i postupci isplate koja se odnosi na podršku i uslove pod kojima će se upravljati podrškom

Takode, potpisivanjem ovog Sporazuma se obezbjeđuje izvršavanje svih obaveza koje

države korisnice Ipe preuzimaju kako bi ispunile ciljeve koji su predviđeni programom prekogranične saradnje Crna Gora-Albanija.

U slučaju da se ne usvoji predmetni sporazum, ne bi bila jasno definisana prava i obaveze strana, odnosno ne bi bili detaljno utvrđeni uslovi pružanja podrške EU, pravila i postupci isplate koja se odnosi na podršku i uslove pod kojima će se upravljati podrškom.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Opšti cilj ovog prekograničnog programa jeste promovisanje/jaćanje dobrosusjedskih odnosa i socio-ekonomskog razvoja pograničnih regija, kroz valorizaciju njihovog turističkog potencijala, ekološki održiv i društveno inkluzivni ekonomski razvoj, uvažavajući njihovo zajedničko kulturno i prirodno nasljeđe.

Na osnovu situacione analize i političke, ekonomske, društvene, tehnološke, pravne i ekološke (PESTLE) analize i analize snaga, slabosti, mogućnosti i opasnosti (SWOT) sljedeći tematski prioriteti i posebni ciljevi smatraju se presudnim za pružanje podrške kroz inicijative prekogranične saradnje:

(1) Podsticanje turizma i kulturnog i prirodnog nasljeđa:

☐ Konkurentnost sektora turizma jača se ekonomskom valorizacijom kulturnog i prirodnog nasljeđa

(2) Zaštita životne sredine, prilagođavanje klimatskim promjenama i njihovo smanjivanje, prevencija i upravljanje rizicima:

☐ Zaštita prirodnih resursa u jezerskim i planinskim oblastima se nastavlja

(3) Promovisanje zapošljavanja, rada, mobilnosti i socijalna i kulturna inkluzija preko granice:

☐ Podstiču se zapošljavanje i socijalna inkluzija.

Uz tri navedena tematska prioriteta program obuhvata i poseban **priroritet Tehnička podrška** koji je usmjeren na, između ostalog, obezbjeđivanje efikasnog upravljanja i administracije prekograničnog programa.

Osnovni cilj sporazuma jeste regulisanje osnovnih prava za saradnju i sprovođenje EU podrške kroz Instrument za pretpristupne podrške.

Podrška Zajednice prema Instrumentu pretpristupne podrške bi trebalo da nastavi da podržava zemlje korisnice u njihovim nastojanjima da ojačaju demokratske institucije i vladavinu prava, reformišu javnu upravu, sprovedu ekonomske reforme, poštuju ljudska i manjinska prava, promovišu rodnu ravnopravnost, podrže razvoj civilnog društva i bolju regionalnu saradnju kao i pomirenje i rekonstrukciju i doprinesu održivom razvoju i

smanjenju siromaštva.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Akcionni program se sprovodi u skladu s odredbama Okvirnog sporazuma između Evropske komisije i Crne Gore o pravilima saradnje koja se odnose na implementaciju finansijske pomoći Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta pretpristupne podrške (Ipa II) koji je stupio na snagu 4. juna 2015.

Komisija je 11. XII 2014. usvojila Operativni dokument Prekograničnog programa Crna Gora-Albanija, ovo je jedina razmatrana opcija za ispunjavanje ciljeva.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Rješenja u propisu će uticati na buduće korisnike sredstava u okviru prekograničnog programa Crna Gora-Albanija. Ciljne grupe i krajnji korisnici:

- Programske strukture upravljanja, uključujući ugovorne organe
- Potencijalni podnosioci prijedloga
- Korisnici bespovratnih sredstava
- Krajnji korisnici projekta
- Opšta javnost

Prilikom sagledavanja pozitivnih i negativnih uticaja, odnosno prihoda i troškova, treba imati u vidu da u smislu odredbi ovog sporazuma, prihodi u svrhe IPA uključuju prihode stečene, u periodu sufinansiranja, od aktivnosti prodaje, zakupnine, prijava/naknada usluga ili drugih odgovarajućih prihoda, izuzimajući: prihode, ostvarene u toku ekonomskog vijeka investicija sufinansiranja u slučaju investiranja u preduzeća; prihode, ostvarene u okviru mjere finansijskog inženjeringa, uključujući rizični kapital, zajmovna sredstva, kompenzacijske fondove, lizing; po potrebi, doprinose privatnog sektora za sufinansiranje aktivnosti, koji će biti prikazani zajedno sa javnim doprinosom u finansijskim tabelama programa.

Trošak u okviru programa je podoban za doprinos EU, ukoliko je de facto nastao nakon potpisivanja Sporazuma.

Sljedeći troškovi nijesu prihvatljivi za finansiranje u okviru ovog Finansijskog sporazuma: dugovi i troškovi servisiranja dugova (kamata); rezerve za gubitke ili potencijalne buduće obaveze; troškovi koje je prijavila država korisnica i koji se finansiraju u okviru drugog akcionog ili radnog programa za koji se dobijaju bespovratna sredstva EU; negativne kursne razlike; krediti trećim licima; novčane kazne i parnični troškovi.

Kupovina zemljišta na kojem se nije gradilo i zemljišta na kojem se gradilo u iznosu do 10% od ukupnih prihvatljivih troškova za predmetnu operaciju smatra se prihvatljivom za finansiranje u okviru podrške za prekograničnu saradnju u sklopu Ipe II ukoliko je opravdana prirodom akcije i ukoliko je navedena u Aneksu I.

Stopa sufinansiranja Unije na nivou svakog tematskog prioriteta neće biti manja od 20%, niti veća od 85 % prihvatljivih troškova. Sufinansiranje projekata će biti obezbijeđeno od strane korisnika bespovratnih sredstava. Korisnici bespovratnih sredstava trebalo bi da obezbijede najmanje 15% ukupnih prihvatljivih troškova. Iznos dodijeljen tehničkoj podršci biće ograničen na 10% ukupnog iznosa koji je opredijeljen za program. Stopa sufinansiranja od strane Unije biće 100%.

Sredstva za tematske prioritete će biti opredijeljena kroz Sprovedbene odluke Komisije koje pokrivaju sredstva opredijeljena za jednu do tri godine, prema slučaju. Sredstva za tehničku podršku će biti opredijeljena posebnom Sprovedbenom odlukom Komisije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
- Nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za sprovođenje ovog Sporazuma. Od država korisnica Ipe II ne zahtijevaju se nikakvi

finansijski doprinosi.

- Obezbjedenje finansijskih sredstava nije potrebno
- Očekuje se da ova sredstva budu na raspolaganju od prvog kvartala 2018. godine.
- Da, sporazum potpisuje s jedne strane Evropska komisija, a s druge strane države korisnice Ipe II u skladu sa IPA Okvirnim sporazumom kojeg je potpisala Vlada Crne Gore.
- Nisu, s obzirom na to da se od država korisnica Ipe II ne zahtijevaju nikakvi finansijski doprinosi.
- Nije.
- Hoće. 100% IPA doprinosa
- Zemlje učesnice u ovom programu raspolazu sa 10% ukupne finansijske alokacije koja se izdvaja za datu godinu. Ukupni procijenjeni troškovi alokacije za 2016. godinu ovog Akcionog programa iznose 2.000.000 eura, a maksimalni doprinos Unije ovom Akcionom programu je određen na 1.700.000 eura.
- Nisu.
- Nisu
- Propis se tek upućuje na mišljenje Ministarstvu finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, obrazložiti

U konsultacijama su učestvovali sve strane potpisnice sporazuma.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Korisnik imenuje nacionalnog koordinatara za Ipu, u skladu s Okvirnim sporazumom, koji radi kao predstavnik Korisnika prema Komisiji. On osigurava blisku vezu između Komisije i Korisnika, i u pogledu opšteg procesa pristupanja i u pogledu pretpristupne podrške EU u okviru IPA.

Nacionalni koordinatara za Ipu odgovoran je i za koordinaciju učešća zemlje korisnice u odgovarajućim prekograničnim programima, kao i u transnacionalnim, međuregionalnim ili programima saradnje na području morskog bazena u okviru drugih instrumenata EU.

Zemlja korisnica imenuje operativnu strukturu za dio programa koji se odnosi na njenu teritoriju. Funkcije i nadležnosti operativnih struktura su definirani u važećim prekograničnim programima, izuzimajući postupke javnog nadmetanja, ugovaranja i plaćanja, koje su u nadležnosti Komisije.

Operativna struktura u sprovođenju ovog programa, tijesno saraduje sa operativnom strukturom u Albaniji.

Operativne strukture zemalja učesnica osnivaju Zajednički tehnički sekretarijat koji pomaže operativnim strukturama i Zajedničkom odboru za praćenje, pomenutim u članu 142 IPA Uredbe o sprovođenju, u vršenju njihovih dužnosti.

Ministarstvo evropskih poslova je, kao operativna struktura, zaduženo za upravljane programima i u obavezi je da pripremi Plan tehničke podrške, koji sadrži budžetski (tebelarni) i narativni dio kojim se jasno definišu aktivnosti koje je potrebno sprovesti, kako bi se koristila sredstava tehničke podrške namijenjena za sprovođenje ovog programa.

Zajednički tehnički sekretarijat može imati podružnice, otvorene u svakoj zemlji učesnici.

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa biće zadužena Direkcija za regionalnu i teritorijalnu saradnju u Ministarstvu evropskih poslova.

Datum i mjesto

19. X 2017, Podgorica

Starješina organa predlagača
MINISTAR
Aleksandar Andrija Pejović

